

Meg ne vessétek azt, aki szól!

Időpont: Hatvanad vasárnapja – 1954. február 21.

Alapige: Zsid 12,25-29

„Vigyázzatok, meg ne vessétek azt, a ki szól; mert ha azok meg nem menekültek, a kik a földön szólót megvetették, sokkal kevésbbé mi, ha elfordulunk attól, a ki a mennyekből vagyon, kinek szava akkor megrendítette a földet, most pedig ígéretet tesz, mondván: Még egyszer megrázom nemcsak a földet, hanem az eget is. Az a »még egyszer« pedig jelenti az állhatatlan dolgoknak mint teremtményeknek megváltozását, hogy a rendíthetetlen dolgok maradjanak meg. Annakokáért mozdíthatatlan országot nyervén, legyünk háládatosak, melynél fogva szolgáljunk az Istennek tetsző módon kegyességgel és félelemmel. Mert a mi Istenünk megemésztő tűz.”

Egyházunkról sokszor mondjuk és valljuk, hogy az ige egyháza. Így is van. Hálásak is vagyunk érte. Úgy nézünk erre a tényre mint Isten drága ajándékára. Isten minden ajándéka felelősséggel jár. Minél nagyobb az ajándék, annál nagyobb a felelősség. Akinek több adatik, attól több kívántatik is. Az ige ura az ígével kapcsolatban az ige egyházának híveitől kíván a legtöbbet. Ha így nézünk erre a kérdésre, dicsekedés helyett egyszerre szégyenkezés tölti el a szívünket. Nem gögösen verjük a mellünket, mondván: Mi állunk leginkább az ige fundamentumán!, hanem bűnbánattal verjük a mellünket, s így szólunk: Mi vétünk legtöbbet Isten ígéje ellen! S egyszerre nem mások felé kiáltjuk: *„meg ne vessétek azt, a ki szól”*, hanem magunknak szóló figyelmeztetésnek érezzük.

1. *Meg ne vessétek azt, aki szól, mert az ige Isten szava!*

Így kezdődik a mai szentlecke: *„Vigyázzatok, meg ne vessétek azt, a ki szól; mert ha azok meg nem menekültek, a kik a földön szólót megvetették, sokkal kevésbbé mi, ha elfordulunk attól, a ki a mennyekből vagyon...”* (25. v.) A Biblia tehát nem Isten egyszer valamikor e földön elhangzott ígéjének, szavának nyomtatásban való megörökítése csupán, hanem ma is Isten szava hozzánk. Isten nemcsak szólt benne egykor, hanem ma is szól benne. Sokszor gondolunk arra, mennyivel nagyobb hatása lenne az ígének, ha nem egy ilyen történeti emléket, egy több ezer esztendő könyvet használna fel hozzánk intézendő szavainak közlésére, ha nem a szemünkön keresztül közeledne hozzánk, hanem a fülünkön át... Ha úgy hallanánk a szavát, mint egykor a bűneset után az első emberpár: *„Hol vagy?”* (1Móz 3,8–10), vagy ahogyan Mózással beszélt. Mózással „hangosan” beszélt (2Móz 19,19) és színről színre, amint szokott ember szólani barátjával (2Móz 33,11). Számunkra Isten már nem földön szóló, hanem mennyből szóló. Azt gondoljuk, hogy mivel így messzebbre került tőlünk a hangforrás, gyengébb lett a hang ereje is. Ezt a mentegetőzést töri össze a szentlecke. Az, hogy Isten hozzánk a mennyből szól, nem mentség a számunkra, hanem csak még nagyobb felelősség. Égi hangként kell fogadnunk Isten ígéjét. Úgy, mint egykor Keresztelő János Jézus megkeresztelésekor ezt az égi szózatot: *„Ez amaz én szerelmes fiam, a kiben én gyönyörködöm.”* (Mt 3,17) Vagy mint az oszlopapostolok a megdicsőülés hegyén a felhőből jövő szózatot: *„Ez amaz az én szerelmes fiam, (...) őt hallgassátok.”* (Mt 17,5) Vagy ahogyan Jézus hallotta a feleletet, mikor a templomban így imádkozott: *„Atyám, dicsőítsd meg a te nevedet! Szózat jöve azért az égből: Meg is dicsőítettem, és újra megdicsőítem. A sokaság azért, a mely ott állt, és hallotta vala, azt mondá, hogy mennydörgött: mások mondának: Angyal szólt néki.”* (Jn 12,28–29)

Maga Isten szól tehát hozzád az olvasott és a hirdetett ígében. Hallgatod-e olyan megrendüléssel, mint valami egyenesen hozzád intézett, égből jövő szózatot?

2. *Meg ne vessétek azt, aki szól, mert az ige elleni bűnt Isten személyes sértésnek veszi!*

A szentlecke imént felolvasott első verse arról beszél, hogy aki nem helyesen viszonyul az ígéhez, az nem a Bibliát veti meg, hanem azt, aki benne szól, Istent; aki elfordul attól, aki a földön szól, nem az ige hirdető embertől fordul el, hanem attól, aki a mennyekből vagyon. Istent nézi le, Istentől fordul el, Istent veti meg, aki az ígéhez nem kellő hódolattal nyúl. Úgy is bűnhődik, mint a felségsértő, mert a mi Istenünk megemésztő tűz (29. v.). 5Móz 4,24, ahonnan ez a kemény mondat idézve van, még hozzáteszi: *„féltőn szerető Isten ő”*, aki Jer 1,12-ben megmondotta: *„gondom van az én ígémre”*. Még

Jézus is ilyen kemény, mikor az ígéről van szó. Ezt mondja: „*A ki megvet engem, és nem veszi be az én beszédeimet, (...) a beszéd, a melyet szólottam, az kárhoztatja azt az utolsó napon.*” (Jn 12,48)

Az ígével szemben milyen magatartás az, amit ilyen személyes sértésnek vesz Isten? Nemcsak az felségsértő, aki sutba dobja a Bibliáját, vagy eladja a hulladékgyűjtőnek, vagy felhasználja alágyújtónak, esetleg a vékony papírját cigarettapapírnak, hanem az is, aki ott hagyja porosodni a könyvszekrényen vagy a ládafiában. Nemcsak az, aki közönyös az Isten szava iránt, hanem az is, aki nem tanítványa, hanem mestere akar lenni az ígének. Sokan vannak, akik mikor ígét olvasnak vagy hallgatnak, abban a lelkiállapotban helyezkednek el, hogy ők vannak felül, s az ige alul. Nem az ige tanítja őket, hanem ők tanulmányozzák az ígét. Vizsgálgatják, mint valami mikroszkóp alá tett tárgyat, törlik a fejüket rajta, magyarázzák másoknak, mint valami katedrán ülő mester ahelyett, hogy leülnének az ige lábai elé tanulni, mint valami tanítvány. Papok és hívők is sokszor elfelejtik, hogy nem urai az ígének, hanem szolgálói. – Arról azután nem is kell bővebben beszélni, hogy ebbe a csoportba tartozik bele mindenki, aki csak hallgatója vagy olvasója az ígének, de nem megtartója.

Nem veted-e meg Istent most is, mikor pedig azért jöttél el templomba, hogy tiszteld?

3. *Meg ne vessétek azt, aki szól, mert az ige félelmetes!*

Ennek igazolására elég lenne az, amit eddig mondtunk, az tudniillik, hogy Isten azonosítja magát az ő igéjével. A szentlecke még mást is mond: Istennek „szava akkor megrendítette a földet, most pedig ígéretet tesz, mondván: *Még egyszer megrázom nemcsak a földet, hanem az eget is. Az a „még egyszer” pedig jelenti az állhatatlan dolgoknak mint teremtményeknek megváltozását, hogy a rendíthetetlen dolgok maradjanak meg.*” (26–27. v.) Két eseményre emlékeztetnek ezek a szavak. Az egyik már volt, a másik még csak lesz. Az egyik a törvényadás a Sinai-hegyen. Ezt így írja le Mózes: „*Az egész Sinai hegy pedig füstölög vala, mivelhogy leszállott arra az Úr tűzben, (...) és az egész hegy nagyon reng vala.*” (2Móz 19,18) A mai lecke előtti versekben is szó van arról, hogy „*oly rettenetes volt a látomány, hogy Mózes is mondá: Megijedtem és remegek*” (Zsid 12,21), a többiek pedig „*kérték, hogy ne intéztessék hozzájuk szó*” (19. v.). A másik esemény a világvége, mikor Isten szava nemcsak a földet fogja megrendíteni, hanem megrázza a földet és az eget is, s ég és föld elmúlnak.

Isten szava azonban nemcsak az ígét kísérő félelmetes jelenségek miatt félelmetes, hanem maga az a tény megrendítő, hogy Isten megszólítja az embert. A bűnös ember fél az Istennel való találkozástól. Ádámhoz úgy jön az Isten, mintha csak esti sétát tenne a kertben, mégis azt mondja: „*Szavadat hallám a kertben, és megfélemlém...*” (1Móz 3,8–10) A bűnei miatt hazulról menekülő Jákóbnak angyalok között jelenik meg álmában az Isten, és biztató szavakat szól hozzá, mégis felriad álmából, és így kiált fel: „*Mily rettenetes ez a hely; (...) Istennek háza és az égnek kapuja.*” (1Móz 28,17) Simont, Jónának fiát, nagy halfogással áldja meg Jézus, mikor megszólítja, mégis remegve esik lábai elé, s így könyörög: Eredj el tőlem, mert én bűnös ember vagyok (Lk 5,8). Az ember Isten jelenlétében mindig tudatára ébred bűnös voltának, s érzi, hogy érdeme szerint nem számíthat másra, ha Isten megszólítja, csak ítéletre. Van-e benned valami ebből a szent izgalomból, szorongó félelemből, mikor az ígét olvasod, avagy hallgatod? Vagy egészen mindennapi, közönséges dolognak tartod, hogy megszólít Isten?

4. *Meg ne vessétek azt, aki szól, mert az ige hatalmas!* Az imént hallott vers nemcsak az ige félelmetes voltáról szól, hanem a hatalmáról is. Csodálatos ereje van Isten szavának. Teremthet, ronthat száz világot. Szavára állott elő az ég és föld, szavára fog össze is dőlni minden. Ez a szó oldotta meg a kánai menyegzőben a család nehéz anyagi kérdését (Jn 2,1–11), ez gyógyította meg a kanaanita édesanya beteg gyermekét (Mt 15,28), ez adta vissza testvéreinek a halálból is Lázárt (Jn 11,43). Ez mentette meg a házasságtörő asszony életét, s adta őt vissza a tisztességes életnek (Jn 8,11). A felsorolást lehetne folytatni. A Biblia lapjairól kilépve elének állanak az egyháztörténelem bizonyágtevői, azokat követnék a ma emberei is, és mind arról beszélnének, hogy Isten igéje ma is hatalom. Ugyanolyan problémaoldó ereje van, mint Isten élő igéjének. Természetes is, hiszen az: Istennek élő igéje a holt betűkben s emberi szavak méltatlan köntösében is! Te olyan erős vagy önmagadban is, hogy nincs szükséged erre a hatalmas ígére? Oly bölcsen meg tudod oldani problémáidat, hogy fölösleges számodra Isten eligazító szava? Olyan szilárdan állasz, hogy nem érzed szükségét annak, hogy belekapaszzkodj a rendíthetetlen ígébe? Nem hiszem.

5. *Meg ne vessétek azt, aki szól, mert az ige hálára indító ajándék!* „*Annakokáért mozdíthatatlan országot nyervén, legyünk háládatosak, melynél fogva szolgáljunk az Istennek tetsző módon*

kegyességgel és félelemmel.” (28. v.) Adjunk hálát Istennek, hogy szól hozzánk, hogy szava hozzánk nem a bűnöst elpusztító ítélet szava, hanem megtérésre hívó, életre vezérlő, kegyelmes szó! Engedelmeskedjünk neki, és szolgáljunk boldogan, de tisztelettel, bizalommal, de mégis félelemmel, szóval igazi kegyességgel az ige útmutatása alapján Istennek! – Jeremiás úgy beszélt Isten igéjéről, mint az Úrnak terhéről (Jer 23,33–38). A 119. zsoltár írja pedig azt mondta róla: „...*a te parancsolataid gyönyörűségeim nékem.*” (143. v.) Nehéz teher és kívánatos gyönyörűség. Ez Isten igéje. Mindkettő. Nemcsak teher, hanem gyönyörűség is. Nemcsak gyönyörűség, hanem teher is. Ahogyan Jézus mondotta egyszer: gyönyörűséges iga (Mt 11,30). Vegyük fel magunkra! „*Föld, föld, föld! Halld meg az Úrnak szavát!*” (Jer 22,29) Ember, ember, süket ember! Halld meg az Úrnak szavát! Nyisd meg Uram, füleimet, hogy én is halljak! Ámen.